

A holland ügyészek az európai elfogatóparancs végrehajtása keretében nem minősülnek „végrehajtó igazságügyi hatóságnak”, mivel alá lehetnek rendelve a holland igazságügy-miniszter egyedi utasításainak

2017 szeptemberében egy belga vizsgálóbíró európai elfogatóparancsot bocsátott ki AZ belga állampolgárral szemben, akit okirat-hamisítással, hamisított okiratok felhasználásával és csalással vádoltak. 2017 decemberében AZ-t Hollandiában elfogták és a rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) határozata alapján átadták a belga hatóságoknak. 2018 januárjában az európai elfogatóparancsot kibocsátó vizsgálóbíró kiegészítő európai elfogatóparancsot bocsátott ki az AZ átadása alapjául szolgáló cselekményeken túli bűncselekmények miatt, és azt kérte az illetékes holland hatóságoktól, hogy mondjanak le az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározatban (a továbbiakban: kerethatározat)¹ előírt specialitás szabályának alkalmazásáról. E szabály szerint ugyanis az átadott személyt e tagállam igazságügyi hatóságai nem vonhatják büntetőeljárás alá, nem ítélik el, illetve nem foszthatják meg szabadságától az átadása előtt elkövetett, az átadás alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő másik bűncselekmény miatt, kivéve ha a végrehajtó igazságügyi hatóság ehhez hozzájárulását adta.² 2018 februárjában az arrondissementsparket Amsterdamhoz (amszterdami ügyészség, Hollandia) tartozó officier van justitie (ügyész) hozzájárulását adta a büntetőeljárásnak a kiegészítő európai elfogatóparancsban foglaltak szerinti kiterjesztéséhez. Így Belgiumban büntetőeljárás indult AZ ellen az eredeti és a kiegészítő európai elfogatóparancsban említett cselekmények miatt, amelynek alapján három év szabadságvesztés-büntetésre ítélték.

Az AZ által ezen büntetőítélettel szemben benyújtott fellebbezés alapján eljáró hof van beroep te Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium) ebben az összefüggésben arra vár választ, hogy az amszterdami ügyészség ügyésze az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat³ értelmében vett olyan „végrehajtó igazságügyi hatóságnak” minősül-e, amely következtésképpen megadhatja az e kerethatározatban előírt hozzájárulást.

Megjegyzendő, hogy a Bíróság a közelmúltban több alkalommal is állást foglalt a kerethatározat összefüggésében értelmezett „igazságügyi hatóság” fogalmával kapcsolatban, konkrétan pedig azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a tagállami ügyészek e fogalom alá tartozónak tekinthetők-e. Így volt alkalma megállapítani, hogy a litván, a francia, a svéd és a belga ügyészség annak tekinthető,⁴ míg a német ügyészség nem.⁵ Bár valamennyi ügy az európai elfogatóparancsot

¹ A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.).

² A kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdése, (3) bekezdésének g) pontja és (4) bekezdése.

³ A „végrehajtó igazságügyi hatóság” fogalmát a kerethatározat 6. cikkének (2) bekezdése határozza meg.

⁴ Lásd: 2019. május 27-i PF (Litvánia főügyésze) ítélet, [C-509/18](#) (lásd még: [68/19. sz. sajtóközlemény](#)); 2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg et Openbaar Ministerie (Lyoni és tours-i ügyészség) ítélet, [C-566/19 PPU](#) és [C-626/19 PPU](#); 2019. december 12-i Openbaar Ministerie (Svéd ügyészség) ítélet, [C-625/19 PPU](#), EU:C:2019:1078; 2019. december 12-i Openbaar Ministerie (Brüsszeli királyi ügyész) ítélet, [C-627/19 PPU](#) (lásd még: [156/19. sz. sajtóközlemény](#)).

⁵ Lásd: 2019. május 27-i OG és PI (Lübecki és zwickaui ügyészség) ítélet, [C-508/18](#) és [C-82/19 PPU](#) (lásd még: [68/19. sz. sajtóközlemény](#)).

„kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalmára vonatkozott,⁶ nem pedig a „végrehajtó igazságügyi hatóság” fogalmára, a jelen ítéletben a nagytanácsban eljáró Bíróság úgy ítélte meg, hogy az e téren kialakított ítélkezési gyakorlata átvihető.

A Bíróság értékelése

Először is a Bíróság megerősíti, hogy a „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalmához hasonlóan a „végrehajtó igazságügyi hatóság” fogalma is az uniós jog önálló fogalma, amely nem csupán a bírákat és bíróságokat foglalja magában. Ez a fogalom ugyanis magában foglalja a tagállam azon hatóságait, amelyek részt vesznek e tagállam büntető igazságszolgáltatásában, az európai elfogatóparancs végrehajtásával együtt járó feladatok ellátásában – különösen a végrehajtó hatalomtól – függetlenül járnak el, és hatáskörüket olyan eljárás keretében gyakorolják, amely tiszteletben tartja a hatékony bírói jogvédelemből eredő követelményeket.

Így a „végrehajtó igazságügyi hatóság” fogalma tartalmának meghatározásához a Bíróság ugyanazokat a kritériumokat alkalmazza, mint amelyeket a „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalmával kapcsolatos ítélkezési gyakorlatában kialakított, amit azzal igazol, hogy e két igazságügyi hatóság jogállása és jellege azonos, jóllehet különböző feladatokat látnak el. E megállapítás alapjaként a Bíróság több tényezőre hivatkozik. Hangsúlyozza, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatos határozatot, csakúgy mint az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatot olyan igazságügyi hatóságnak kell meghoznia, amely megfelel a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek, köztük a függetlenség garanciájának. Továbbá a Bíróság megállapítja, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása – csakúgy, mint az európai elfogatóparancs kibocsátása – sértheti a keresett személy szabadsághoz való jogát, amennyiben a végrehajtás az átadás érdekében történő elfogásához vezet. Egyébiránt a Bíróság hozzáfűzi, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó eljárással ellentétben, amely kapcsán az alapvető jogok kétszintű védelme érvényesül, az európai elfogatóparancs végrehajtásának szakaszában a végrehajtó igazságügyi hatóság beavatkozása az egyetlen védelmi szint, amelyet a kerethatározat előír annak érdekében, hogy a keresett személy számára biztosítottak legyenek a bírósági határozatok meghozatalához kapcsolódó garanciák.

Másodszor a Bíróság megállapítja, hogy függetlenül attól, hogy a hozzájárulást a specialitás szabályának mellőzése céljából megadó igazságügyi hatóságnak meg kell-e egyeznie az európai elfogatóparancsot végrehajtó igazságügyi hatósággal, e hozzájárulást nem adhatja meg egy olyan tagállami ügyész, aki – bár részt vesz az igazságszolgáltatásban – döntéshozatali hatáskörének gyakorlása keretében a végrehajtó hatalomtól származó egyedi utasításnak lehet alávetve. Az ilyen ügyész ugyanis nem felel meg a „végrehajtó igazságügyi hatóságnak” minősüléshez szükséges feltételeknek. Márpedig a Bíróság szerint e hozzájárulás megadásához, ezáltal pedig a specialitás szabályának alkalmazásáról való lemondáshoz az e feltételeknek megfelelő hatóság közreműködésére van szükség. E határozat ugyanis különbözik az európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkozó határozattól, és az érintett személy tekintetében az utóbbi határozat joghatásaitól eltérő joghatásokat fejt ki. A Bíróság többek között kiemeli, hogy még ha az érintett személyt már át is adták a kibocsátó igazságügyi hatóságnak, amennyiben a kért hozzájárulás az átadás alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő más bűncselekményre vonatkozik, az sértheti az érintett személy szabadsághoz való jogát, hiszen súlyosabb büntetés kiszabásához vezethet.

A jelen ügyben a Bíróság megjegyzi, hogy bár a holland jog értelmében az európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkozó határozatot végső fokon bíróság hozza meg, a hozzájárulás megadására vonatkozó határozat meghozatala azonban kizárólag az ügyész feladata. Márpedig, mivel ez az ügyész alá lehet rendelve a holland igazságügy-miniszter egyedi utasításainak, nem minősül „végrehajtó igazságügyi hatóságnak”.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság

⁶ A „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalmát a kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése határozza meg.

előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499